

5.08.2018

לכבוד
כבוד המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
השופט חנן מלצר
יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-22

שלום רב,

הנדון: הצבת מצלמות בקלפיות – תמצית עמדה

בהמשך להחלטת ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-22 מיום 4.8.2019, הרינו מביאים בזה את תמצית עמדתנו ביחס לנושא שבכותרת:

1. הצבת מצלמה פועלת בקלפי מביאה לפגיעה אנושה בעקרון חשאיות הבחירות וראוי שהצבתן לא תישנה.

2. עקרון החשאיות אשר נלמד בראש ובראשונה מתוך סעיף 4 לחוק יסוד הכנסת בא לידי ביטוי בדרך ההצבעה אשר רווחת בימי הבחירות במשך שנים. בדרך זו בחר המחוקק להבטיח את מימוש בחירותו החופשית של הבוחר, ולצורך כך הקצה אזור "סטריילי" שבבילוי. באזור זה הוא נמצא לבדו וכפי הידוע, אסורה כל תעמולה בתוכו.

3. מושכלות יסוד הם כי "אין הליך בחירות ראוי אלא אם כן הבחירות חשאיות הן" (תב"מ 23/01 **סיעת ישראל אחת נ' מעריב אינטרנט בע"מ**, פ"ד נה (3) 174, 184 (5.02.2001). **כמו כן, עקרון החשאיות נועד לשרת הן את האינטרס הפרטי של המצביע – שמירה על סודיות הצבעתו, והן את האינטרס הציבורי – מניעת השפעות פסולות על רצונו החופשי של הבוחר באמצעים בלתי חוקתיים והגנה על טוהר המידות (בר"ם 3235/09 מוראד עמאש נ' מנהל הבחירות למועצה המקומית גסר אלזר).** בפסיקה אף ניכרת דעה כי גם הצבת מצלמות דמה, עלולה להרתיע ולייצר מצג בפני המצביעים שמא הבחירות אינן חשאיות והדבר עשוי להשפיע על אופן הצבעתו (עמ"נ 13-11-53747-11 דר ואח' נ' **ועדת הבחירות המרכזית ואח'**, פסקה 14 לפסק דינו של כבוד השופט רון סוקול (פורסם בנוב – 15.12.2013)).

4. יוטעם כי ניתן להגיע לתכלית אליה מנסים המצדדים בהצבת המצלמות גם בדרכים אחרות. כך למשל, אין כל מניעה שיהא תיעוד של אירועים חריגים המתרחשים ביום הבחירות במתחם הקלפי באמצעי דיגיטלי אולם שימוש באמצעי זה מוכרח שיעשה במשורה ורק באירועים חריגים עלי די פקחים שיוגדרו מראש. כמו כן, אין מניעה שתהיינה מצלמות בעת ספירת הקולות.

5. למעלה מכך, הצבת מצלמות בקלפי עלולה להביא לפגיעה בהשתתפות הבחירות על ידי דיכוי קבוצות שיימנעו מלהצביע לאור החשש כי הם מתועדים. ודוק, הצבת מצלמות בעמדות הקלפי מסוגלת להפוך לכלי באמצעותו ניתן יהיה לסחוט מצביעים על ידי גילוי הצבעתם וראוי שלא יפתח צוהר לבעיות מהסוג דנן.

בכבוד רב

חה"כ תמר זנדברג

חה"כ עיסאווי פריג

